

תאריך: כ"ג חשון התשפ"ג
17/11/2022
אתר סביבתי: 151213
סימוכין סיוור: 100002799

לכבוד

עוף טוב (שאן) בע"מ
אזה"ת מפעלי שאן, עמק המעיינות

הנדון: דוח סיוור / דוח ליקויים בעוף טוב (שאן) בע"מ, בית שאן שנערך בתאריך 20/10/2022.

בתאריך 20/10/2022 נערך סיוור בעוף טוב (שאן) בע"מ ת.ז. / ח.פ. 510360332, ב בית שאן בית שאן להלן "העסק".
מטרת הסיוור: פיקוח בעקבות תלונה/מידע על מפגע

בסיוור השתתפו:

נציגי העסק: - אחראית איכות סביבה - מפעיל מערך הטיפול בשפכים ותמלחת
נציגי יח"ס / איגוד ערים: אלאור לוי - מנהל יח"ס עמק המעיינות
נציגי המשרד: מיכל פינקין - מרכזת שפכי תעשייה

רקע ותיאור כללי

משחטת עוף טוב שאן ממוקמת באזור התעשייה מפעלי שאן, כ 730 מטר צפון מערבית לקיבוץ נוה איתן. שלושת הבריכות לאידוי תמלחת ההכשרה של המשחטה ממוקמות כ 800 מטר מהישוב. לאורך השנים, מהוות בריכות אידוי התמלחת של המשחטה מפגעי ריח לתושבי האזור בעונת הקיץ- סתיו. בחודשיים האחרונים התגברו תלונות הריח מתושבי ועובדי האזור. בתאריך 20.10.2022 נערך סיוור פתע ע"י אלאור לוי- מנהל יחידה סביבתית עמק המעיינות ומיכל פינקין- רכזת שפכי תעשייה (הח"מ) במתחם מפעלי שאן, על מנת לאתר את מפגעי הריח.

במהלך הסיוור שהינו בחצר התפעולית של המפעל באזור מכולות הפסדים ומתקן קדם הטיפול בשפכים. מכולות הפסדים מוצבות תחת סככה אך היא אינה סגורה מכל עבריה, כמו"כ המכולות אינן נמצאות בקירור. יבעוד שבתנאי המפרט האחיד למשחטות ובתי מטבחים נדרש איחסון פסדים במתחם סגור ומקורר ותמנע פליטת ריח. יש לציין כי בעת הסיוור הורגש ריח אופייני לפעילות השחיטה ולפסדים. לגבי בריכות התמלחת המהוות אף הן מפגעי ריח: נציגי המפעל ציינו כי מדי שנה, עם תחילת הקיץ, ערך ההגבה בבריכות יוצא מאיזון (הבריכות מחמיצות) ומתחילים מפגעי הריח. המפעל פועל בדרכים שונות להפסקת המפגע על ידי: העלאת ה PH באמצעות הזרמת סודה קאוסטית לבריכות, פיזור סיד על גבי הבריכות, פיזור חומרים מחמצנים. עם זאת, חרף כל הפעולות, מפגעי הריח ממשיכים וחוזרים בכל שנה.

התמלחת המטופלת ב DAF נדגמת אחת לחודש, טרם הזרמתה לבריכות.

מבחינת תוצאות הדיגום עולה כי ישנן חריגות בערכים שהוגדרו להזרמה לבריכות אידוי בנספח 2 ב"הנחיות הקמה, תפעול והשבתה של בריכות אידוי ואגירה" המפורסמות באתר המשרד להגנת הסביבה בקישור:
https://www.gov.il/he/departments/general/evaporation_and_storage_ponds
כמו"כ, לא כל הערכים הנדרשים לדיגום לפי הנחיות אלו, נדגמים באופן שוטף.

להלן עיקרי הליקויים שנמצאו בסיור. על העסק להסדיר את הליקויים, בהתאם לדרישות המפורטות בטבלה המצורפת:

התנאי הנבדק		
תנאים במפרט אחיד: 3.1 בית מטבחים: 7.15.1. בעל העסק יבטיח כי העסק לא יגרום בפעילותו לריח חזק או בלתי סביר על-פי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
מסיורי היחידה הסביבתית עמק המעינות, ומתלונות תושבי האזור- המשחטה ובריכות התמלחת מהווים מפגע ריח. כמו"כ בעת הסיור הורגש ריח אופייני למשחטה, הן באזור הפסדים ומתקן קדם הטיפול וגם בכביש הציבורי שגובל במשחטה.	על המפעל להגיש תכנית לסגירת מתחם הפסדים ולטיפול בריחות מכלל מקורות הריח במפעל ובכללם: מתחם הפסדים, מתקן קדם הטיפול, בריכות התמלחת אל המשרד להגנת הסביבה בתוך חודשיים. ישום יבוצע בתוך חצי שנה.	20/12/2022

התנאי הנבדק		
תנאים במפרט אחיד: 3.1 בית מטבחים: 7.15.2. בעל העסק יכין ויבצע תכנית הנדרשת לשם מניעה וצמצום של פליטת ריחות, על-ידי אחת או יותר מהפעולות הבאות: 7.15.2.1. קירוי וסגירת אזורי שחיטה, או אזורים אחרים המהווים מקור לריח; 7.15.2.2. איסוף והעברת גזים בעלי ריח דרך מערכות איסוף, יניקה ונטרול; 7.15.2.3. הגבלה וצמצום של פעילויות יוצרות ריח; 7.15.2.4. אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים; 7.15.2.5. בקרת תנאי תהליך לצמצום פליטת הריח; 7.15.2.6. אופטימיזציה של תנאי הביצוע של מערכות הפחתת הריחות; 7.15.2.7. מעקב, בקרה ותחזוקה שוטפים של מתקני הייצור ומתקני הטיפול בפליטות.		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
לא מבוצע	על המפעל להגיש תכנית לסגירת מתחם הפסדים ולטיפול בריחות מכלל מקורות הריח במפעל ובכללם: מתחם הפסדים, מתקן קדם הטיפול, בריכות התמלחת אל המשרד להגנת הסביבה בתוך חודשיים. ישום יבוצע בתוך חצי שנה.	19/04/2023

התנאי הנבדק		
פינוי תמלחות ייעשה באחת או יותר מהאפשרויות הבאות: . בהזרמה או בהטלה לים: א. על פי היתר הזרמה או הטלה לים תקף ובהתאם לתנאיו. ב. תמלחות נקיות שמקורן ברענון שרפים או תמלחות מזון, על פי אישור בכתב, לפינוי תמלחות למסוף ימי, ובהתאם לתנאיו, שנתן נציג אגף שפכי תעשייה או מרכז שפכי תעשייה במחוז המשרד להגנת הסביבה, והכל בהתאם לנוהל "פינוי תמלחות" המפורסם באתר המשרד להגנת הסביבה כעדכנו מזמן לזמן. למיתקן טיפול בתמלחות המאושר על פי כל דין. . לבריכת אידוי או בריכת אגירה לתמלחות בהתאם להוראות תקנות המים (מני		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
לגבי בריכות התמלחת המהוות אף הן מפגעי ריח: נציגי המפעל ציינו כי מדי שנה, עם תחילת הקיץ, ערך ההגבה בבריכות יוצא מאיזון (הבריכות מחמיצות) ומתחילים מפגעי הריח. המפעל פועל בדרכים שונות להפסקת המפגע	יש להקפיד על דיגום התמלחת ממוצא ה DAF המלווה בהתאם לסעיף 8.7 ב"הנחיות הקמה, תפעול והשבתה של בריכות אידוי ואגירה" המפורסמות באתר המשרד להגנת	20/12/2022

	הסביבה בקישור : https://www.gov.il/he/_departments/general/evaporation_and_storage_ponds דיגום יבוצע אחת לחודש ולבצע אנליזה לערכים : TSS, TOC, PH, VOC, שמנים ושומנים, TDS, נתרן, כלוריד.	על ידי : העלאת PH באמצעות הזרמת סודה קאוסטית לבריכות, פיזור סיד על גבי הבריכות, פיזור חומרים מחמצנים. עם זאת, חרף כל הפעולות, מפגעי הריח ממשיכים וחוזרים בכל שנה. כמו"כ, התמלחת המטופלת ב DAF נדגמת אחת לחודש, טרם הזרמתה לבריכות. מבחינת תוצאות הדיגום עולה כי ישנן חריגות בערכים שהוגדרו להזרמה לבריכות אידי בנספח 2 ב"הנחיות הקמה, תפעול והשבחה של בריכות אידי ואגירה" המפורסמות באתר המשרד להגנת הסביבה בקישור : http://www.gov.il/he/departments/general/evaporation_and_storage_ponds
20/11/2022	לבריכות תוזרם תמלחת העומדת בריכוז המזהמים שהוגדרו בנספח 2.2 בהנחיות בריכות תמלחת (מצורף כנספח).	
20/01/2023	על המפעל להכין תכנית למניעת מפגעי ריח מבריכות האידוי. כיום המפעל פועל באופן מגיב ולא מונע. כמו"כ לקבוע נוהל לניטור הבריכות ואינדיקטור המתריע על יציאת הבריכות מאיזון (דוגמת ירידת PH מערך מסויים). יש להגיש את התכנית והחלופות שנבחנו והנוהל למשרד להגניס בתוך חודשיים.	

התנאי הנבדק		
לבדיקה אם היו ערכי PH מתחת ל- 8 בבריכות האידוי וביציאה מהמתקן		
מועד האחרון לתיקון הליקוי	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	ממצא
20/12/2022	יש להעביר תוצאות מדי ההגבה במוצא המתקן- חצי שנה אחרונה.	לא ידוע אם יש מד הגבה רציף במוצא ה DAF המלוח
20/11/2022	ככל שערך ההגבה יורד מ 7 יש להפסיק את ההזרמה לבריכה	

התנאי הנבדק		
הפעלת בריכה קיימת- המפעל בריכה קיימת יפעילה באופן שאינו גורם או עלול לגרום לזיהום מקור מים, או לזיהום אויר או לריח בלתי סביר כמשמעותם בחוק למניעת מפגעים, ולהנחת דעתו של הממונה.		
מועד האחרון לתיקון הליקוי	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	ממצא
20/01/2023	על המפעל להכין תכנית למניעת מפגעי ריח מבריכות האידוי. כיום המפעל פועל באופן מגיב ולא מונע. כמו"כ לקבוע נוהל לניטור הבריכות ואינדיקטור המתריע על יציאת הבריכות מאיזון (דוגמת ירידת PH מערך מסויים). יש להגיש את התכנית והחלופות	הבריכות מהוות מפגע ריח לאורך שנים לתושבי האזור.

שנבחנו והנוהל למשרד להגניס בתוך חודשיים.	
--	--

התנאי הנבדק		
3.1 בתנאי המפרט האחד : בעל העסק יציב מכלי איסוף ייעודיים לפסדים בהתאם למפורט להלן : (1) במשחטות - מכלים לאיסוף פסדים ופסולת שבאה במגע עם אלו. (2) בבתי מטבחים ובתי נחירה - מכלי איסוף נפרדים : (א) לדם. (ב) לפסדים ולפסולת שבאה במגע עם דם ופסדים. (3) מכלי האיסוף : (א) יהיו סגורים ואטומים באופן שימנע יציאת תשטיפים, פליטת ריח ומטרדי מזיקים לסביבה. (ב) יוצבו בעסק בחלל סגור (חדר או מכולה), ומקורר בטמפרטורה שלא תעלה על 5 מעלות צלזיוס. (ג) יהיו בנפח מתאים לקליטה של תוצרי יום עבודה בפעילות שיא. (4) אזור אחסון הפסדים יהיה סגור בכל עת, פרט לזמן הכנסה או הוצאת פסדים/פסולת שבאה במגע איתם. (5) בעל העסק יפנה מכלי האיסוף לדם, נוצות ופסדים עם מילויים, ובתדירות שתמנע יצירת מטרדי ריח לסביבה. (6) בעל העסק יבצע בסוף כל יום עבודה שטיפת מכלי האיסוף לדם, נוצות ופסדים על משטח אטום, המנוקז אל מערכת לאיסוף וטיפול בשפכים התעשייתיים, באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים ושפכים לסביבה.		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
מכולות הפסדים מוצבות תחת סככה אך היא אינה סגורה מכל עבריה, כמו"כ המכולות אינן נמצאות בקירור. יש לציין כי בתנאי המפרט האחד למשחטות ובתי מטבחים נדרש איחסון פסדים במתחם סגור ומקורר ותמנע פליטת ריח. יש לציין כי בעת הסיור הורגש ריח אופייני לפעילות השחיטה ולפסדים. גם בנסיעה בכביש הסמוך למשחטה הורגש ריח אופייני.	על המפעל להגיש תכנית לסגירת מתחם הפסדים ולטיפול בריחות מכלל מקורות הריח במפעל ובכללם : מתחם הפסדים, מתקן קדם הטיפול, בריכות התמלחת אל המשרד להגנת הסביבה בתוך חודשיים. ישום יבוצע בתוך חצי שנה.	20/12/2022

בעל העסק -

1. ידווח על תיקון הליקויים ויגיש מסמכים להוכחת התיקון כמפורט בטבלה לגבי כל ליקוי, עד המועד האחרון שנקבע בטבלה לגבי כל ליקוי; הדיווח יימסר באמצעות פורטל תעשייה של המשרד להגנת הסביבה שכתובתו <https://industry.sviva.gov.il> ניתן לעיין ב'מדריך למשתמש - מעקב דרישות מסיורים', בכתובת - https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/industry_portal/he/prtr_visits_requirements.pdf

להלן התמונות שצולמו במהלך הסיור:

1. ריכוזים מותרים להזרמה לפי הנחיות בריכות תמלחת

נספח 2.2 - ריכוז מזהמים בתמלחת משחטה (מתהליך הכשרה) המותר להזרמה לבריכה

המזהם	ריכוז מרבי של מזהמים	יחידות	הערות
כלל מוצקים מרחפים (105°C) ולמעט מוצקי ציפוי מתכות	120	מ"ג/ליטר	
כלל פחמן אורגני (TOC)	150	מ"ג/ליטר	
סולפטים	500	מ"ג/ליטר	
סולפידים	0.5	מ"ג/ליטר	
עכירות	20	NTU	
ערך הגבה (pH)	7 < pH < 9.5	pH	
פחמנים אורגניים חצי נדיפים (VOC) S-	-	מ"ג/ליטר	בדיקה בהתאם לדרישת הממונה - בדיקה כמותית לפי 8270 EPA
פחמנים אורגניים נדיפים (VOC) S-	30	מ"ג/ליטר	בדיקה בהתאם לדרישת הממונה - בדיקה ובדיקה כמותית לפי 8260 EPA
שומנים ושומנים	70	מ"ג/ליטר	

צולמה על ידי מיכל פינקין Michal Finkin בתאריך 20/10/2022

2. תוצאות דיגום תמלחת ע"י המשחטה, במוצא ה DAF

תאריך דיגום	BOO	שומנים ושומנים	דטרגנטים	כלי N	ניטרט	ניטראט קילדה	תקן	אמוניה זרחן	TDS	TOC	TSS	עכירות	סולפאט	סולפיד הגבה	VOC
23.1.2022	130	<0.3	1.1	3.16					66680	75	6				
17.2.2022	218	<0.3	2.3			10.66			76540	100	24				
18.4.2022	192	<0.3	2					5.71	76080	115	388				
30.5.2022	319	<0.3	1.15	5.92					85000	142	220				
22.6.2022	208	<0.3	2.25	64	<0.001	<0.2	64	2.31	59400	120	139				
20.7.2022	4	<0.3	<0.05						64380	11.45	19	21.5			
24.8.2022	295	<5	0.9	78	<0.001	<0.2	78.75	4	84680	315	44				
ריכוז מותר להזרמה	70								150	120	20	500	0.5	7 < pH < 9.5	

צולמה על ידי מיכל פינקין Michal Finkin בתאריך 20/10/2022

סיכום

סיכום עיקרי הדרישות

1. על המפעל להגיש תכנית לסגירת מתחם הפסדים ולטיפול בריחות מכלל מקורות הריח במפעל ובכללם: מתחם הפסדים, מתקן קדם הטיפול, בריכות התמלחת אל המשרד להגנת הסביבה בתוך חודשיים. ישום יבוצע בתוך חצי שנה.
2. יש להקפיד על דיגום התמלחת ממוצא ה DAF המלוח בהתאם לסעיף 8.7 ב"הנחיות הקמה, תפעול והשבתה של בריכות אידוי ואגירה" המפורסמות באתר המשרד להגנת הסביבה בקישור: https://www.gov.il/he/departments/general/evaporation_and_storage_ponds דיגום יבוצע אחת לחודש ולבצע אנליזה לערכים: TSS, TOC, סולפיד, סולפאט, עכירות, PH, VOC, שמנים ושומנים, TDS, נתרן, כלוריד.
3. לבריכות תוזרם תמלחת העומדת בריכוז המזהמים שהוגדרו בנספח 2.2 בהנחיות בריכות תמלחת (מצורף כנספח).
4. על המפעל להכין תכנית למניעת מפגעי ריח מבריכות האידוי. כיום המפעל פועל באופן מגיב ולא מונע. כמו"כ לקבוע נוהל לניטור הבריכות ואינדיקטור המתריע על יציאת הבריכות מאיזון (דוגמת ירידת PH מערך מסויים). יש להגיש את התכנית והחלופות שנבחנו והנוהל למשרד להגנת הסביבה בתוך חודשיים.
5. ככל שבריכות התמלחת ימשיכו להוות מפגע ריח, המשרד להגנת הסביבה יפעיל את סמכותו להפסקת ההזרמה לבריכות ולפינוי התמלחת על ידי המשחטה למסוף ימי.

1. דוח זה מפרט את רשימת הליקויים שנמצאו מתוך התנאים שנבדקו, כמפורט בטבלה. רשימת התנאים שנבדקו ולא נמצאו בהם ליקויים מופיעים בנספח.
2. דוח זה אינו גורע מכל חובה המוטלת על בעל העסק לפי כל דין או מסמכות הנתונה לפי דין לביצוע אכיפה בגין הפרת חובה כאמור, ואין לראות בו אישור על עמידת העסק בכל חובה או תנאי שנקבע ברישיון, בהיתר או בהוראה אחרת לפי דין, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
3. לעניין ביקורת לשם מתן רישיון עסק או חידושו - דוח זה מפרט, בין השאר, את רשימת הליקויים שיש לתקנם. לתשומת ליבך, לפי חוק רישוי עסקים, במהלך תקופת 30 יום מעריכת הביקורת, או מועד אחר כפי שיקבע השר, ניתן יהיה להשלים בדיקת תנאים נוספים שטרם נבדקו ולמסור לך דוח ליקויים בגינם.
4. לעניין עסק בעל רישיון או היתר בתוקף שניתן לו לפי חוק רישוי עסקים, יראו דוח זה כ"דרישה לתיקון ליקויים" כמשמעותה בסעיף 8(ז) לחוק האמור. אי קיום דרישה לתיקון ליקויים מהווה עבירה לפי סעיף 14(א)(3) לחוק שדינה מאסר 18 חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לידעתך, לפי סעיף 8(ח) לחוק האמור, הינך רשאי להגיש בקשה לשינוי או ביטול הדרישה לתיקון ליקויים למנהל מחוז המשרד הרלוונטי, בתוך 14 ימים מהמועד שבו נמסרה הדרישה.

בברכה,

מיכל פינקין
מרכזת שפכי תעשייה

העתקים:

משתתפים
ד"ר סיגל בלומנפלד, מנהלת מחוז צפון
אריאל בן עמי, ראש תחום תעשיות, מחוז צפון
דניאל שרון, ראש תחום שפכי תעשייה
סינמיס תחאוכו, רכזת איכות אוויר, מחוז צפון

נספח – רשימת תנאים שנבדקו ולא נמצאו בהם ליקויים

איכות אוויר	
תנאי נבדק	ממצא/הערה
חריגות ותלונות מסוירים קודמים	הסיור בוצע גם בבריכות התמלחת. בעת הסיור, לא הורגשו ריחות חריגים.

שפכים	
תנאי נבדק	ממצא/הערה
תנאים במפרט אחיד: 3.1 בית מטבחים: 5.6.6. תדירות הדיגום תהיה על-פי המפורט בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המזורמים למערכת הביוב), התשע"א-2011. במידה שכללים אלו אינם חלים על העסק, או שלא קיימת הנחיה בכללים לגבי סוג העסק האמור, תדירות הדיגום תהיה כמפורט להלן: 5.6.6.1. בצריכת מים מעל 200,000 מ"ק לשנה, תדירות הדיגום תהיה אחת לשבועיים; 5.6.6.2. בצריכה בין 100,000-200,000 מ"ק לשנה, תדירות הדיגום תהיה אחת לחודש; 5.6.6.3. בצריכה בין 50,000-1,000,000 מ"ק לשנה, תדירות הדיגום תהיה אחת לחודשיים; 5.6.6.4. בצריכת מים בין 25,000-50,000 מ"ק לשנה, תדירות הדיגום תהיה אחת לשלושה חודשים; 5.6.6.5. בצריכת מים מתחת ל-25,000 מ"ק לשנה, תדירות הדיגום תהיה אחת לשישה חודשים; 5.6.7. במקרים מיוחדים, רשאי נותן האישור לדרוש תדירות דיגום שונה מהמפורט לעיל, כגון: - אזורים בעלי רגישות הידרולוגית גבוהה על-פי המפה ההידרו-גיאולוגית שפרסמה רשות המים על עדכונה; - במצב בו סילוק שפכים ו/או קולחים מהעסק מתבצע לנחל ו/או לים; - במצב בו איכות השפכים עלולה לגרום לסכנה לאדם ו/או לסביבה. 5.6.8. בעל העסק יהיה רשאי להציג לנותן האישור דיגומים, על-פי סעיף זה, שבוצעו על-ידי הרשות המקומית או תאגיד מים וביוב בעל רישיון על-פי חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, או כל גורם אחר שאשר נותן האישור, ובלבד שבוצעו בהתאם לדרישות תנאים אלה, לרבות לעניין תדירות ופרמטרים.	
תנאים במפרט אחיד: 3.1 בית מטבחים: 4.2. כל פעילות העסק העשויה ליצור שפכים ותמלחות, לרבות שטיפת הכלובים והארגזים, תבוצע על גבי משטחי תפעול בלבד.	